

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2016/48
Karar Sayısı : 2016/42
Karar Tarihi : 26.5.2016
R.G. Tarih – Sayısı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Gaziantep 4. Ağır Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun, 18.6.2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanun’un 68. maddesiyle değiştirilen 191. maddesinin (8) numaralı fıkrasının, Anayasa’nın 10. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Şüpheli hakkında uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticaretinden açılan kamu davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu kanaatine varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun’un 191. maddesinin itiraz konusu (8) numaralı fıkrası şöyledir:

“Bu Kanunun;

a) 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti,

b) 190 ıncı maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma,

suçundan dolayı yapılan kovuşturma evresinde, suçun münhasıran bu madde kapsamına girdiğinin anlaşılması hâlinde, sanık hakkında bu madde hükümleri çerçevesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilir.”

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Mücahit AYDIN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa’nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa’ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için, elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir.

3. İtiraz konusu kuralda, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçlarından dolayı yapılan kovuşturmalarda, suçun uyuşturucu madde kullanmak veya kullanmak için satın almak veya bulundurmak olduğunun anlaşılması hâlinde, sanık hakkında 191. madde hükümleri çerçevesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verileceği düzenlenmiştir.

4. İtiraz yoluna başvuran Mahkemede bakılmakta olan dava, sanık hakkında uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti iddiasına ilişkin olup kovuşturmanın uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçu ile ilgisi bulunmamaktadır. Bu nedenle bakılmakta olan davada uygulanacak kural niteliği taşımayan, Kanun'un 191. maddesinin (8) numaralı fıkrasının uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçuna ilişkin olan (b) bendine yönelik başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

5. Bunun yanında, itiraz konusu kuralın kalan kısmının, *"Bu Kanun'un ... suçundan dolayı yapılan kovuşturma evresinde, suçun münhasıran bu madde kapsamına girdiğinin anlaşılması hâlinde, sanık hakkında bu madde hükümleri çerçevesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilir."* şeklindeki bölümü, (a) ve (b) bentleri için geçerli olan ortak hüküm niteliğinde olduğundan başvurunun (a) bendi ile sınırlı olarak incelenmesi gerekir.

6. Diğer yandan, Anayasa'nın *"Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi"* başlığını taşıyan 152. maddesinin son fıkrasında, *"Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz."* ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un *"Başvuruya engel durumlar"* başlığını taşıyan 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, *"Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz."* hükümlerine yer verilmiştir.

7. Kanun'un 191. maddesinin (8) numaralı fıkrasının (a) bendine yönelik itiraz başvurusu Anayasa Mahkemesinin 13.1.2016 tarihli, E.2015/52, K. 2016/1 sayılı kararıyla kuralın Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesi ile esastan reddedilmiş ve bu karar 27.1.2016 tarihli, 29606 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

8. Anayasa Mahkemesince işin esasına girilerek verilen ret kararından sonra aynı kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 27.1.2016 tarihinden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır.

9. Açıklanan nedenlerle, Kanun'un 191. maddesinin (8) numaralı fıkrasının (a) bendine ilişkin itiraz başvurusunun, Anayasa'nın 152. maddesinin son fıkrası ve 6216 sayılı Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

III- HÜKÜM

26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, 18.6.2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanun'un 68. maddesiyle değiştirilen 191. maddesinin (8) numaralı fıkrasının;

A- (b) bendinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu bende ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

Esas Sayısı : 2016/48
Karar Sayısı : 2016/42

B- (b) bendi dışında kalan bölümüne ilişkin esas incelemenin fıkranın (a) bendi ile sınırlı olarak yapılmasına,

C- (a) bendinin Anayasa'nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE,

26.5.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye	Üye	Üye
Serruh KALELİ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Alparslan ALTAN

Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN	Muammer TOPAL

Üye	Üye
M. Emin KUZ	Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye	Üye
Kadir ÖZKAYA	Rıdvan GÜLEÇ